

ประชุมวิชาการพระพุทธศาสนานานาชาติเกิดพระเกียรติ

งานฉลองพระชันษา ๘๖ ปี สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่

๑-๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

โดย

วัดบวรนิเวศวิหาร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาโลก

สมาคมมหาวิทยาลัยพุทธศาสนาเถรวาทนานาชาติ



หลักการและเหตุผล

เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) ทรงเป็นพระมหาเถระผู้มีบทบาทและผลงานสำคัญในทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย รวมไปถึงในต่างประเทศ ทั้งในด้านการศึกษา การเผยแผ่ และการปฏิบัติ ผลงานของพระองค์เป็นที่ปรากฏทั้งในรูปของศาสนกิจ พระนิพนธ์ พระโอวาท บทอบรมกรรมฐาน และพระจริยาวัตรดังเป็นที่ทราบกันทั่วไป นับว่าทรงเป็นพระมหาเถระที่ทรงมีบทบาทและผลงานที่โดดเด่นเป็นคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา ประชาชน และชาติบ้านเมืองพระองค์หนึ่ง ในยุคกรุงรัตนโกสินทร์ ควรที่มหาชนจะได้ศึกษาและสืบสานบทบาทและผลงานของพระองค์ในด้านต่าง ๆ ให้กว้างขวางและต่อเนื่องสืบไป

ฉะนั้น ในวโรกาสอันเป็นมงคลที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเจริญพระชันษา ๘๖ ปี วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ นี้ เห็นสมควรจัดการประชุมเชิงวิชาการในระดับประเทศและนานาชาติ เรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ เพื่อเป็นการเกิดพระเกียรติเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช และเป็นโอกาสให้นักวิชาการทางพระพุทธศาสนา ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ มาร่วมพบปะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องพระพุทธศาสนา ในหลากหลายมุมมอง ทั้งนี้ เพื่อประกาศพระเกียรติคุณเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก องค์ประมุขแห่งคณะสงฆ์ไทยให้เป็นที่ปรากฏแผ่ไพศาลและเป็นการส่งเสริมการศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งสร้างความสมัครสมานร่วมมือของชาวพุทธทุกหมู่เหล่า

วัตถุประสงค์

- เพื่อเกิดพระเกียรติเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้เป็นที่ปรากฏแผ่ไพศาล
- เพื่อแลกเปลี่ยนทรรศนะและประสบการณ์ทางพระพุทธศาสนาระหว่างนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ

๓. เพื่อส่งเสริมการศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

การดำเนินงานจัดการประชุม โดยแบ่งเป็น ๓ ภาคคือ

๑. ภาคการประชุมนานาชาติ *ภาคภาษาบาลี* เรื่อง **พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่** เป็นการบรรยายและอภิปรายเป็นภาษาบาลี โดยนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ
๒. ภาคการประชุมนานาชาติ *ภาคภาษาอังกฤษ* เรื่อง **พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่** เป็นการบรรยายและอภิปราย โดยนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ
๓. ภาคการประชุมพระพุทธศาสนา *ภาคภาษาไทย* เรื่อง **พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่** การประชุมวิชาการทางพระพุทธศาสนาเทิดพระเกียรติ โดยนักวิชาการทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

เป้าหมายผู้ร่วมงาน

จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ รูป/คน

๑. พระปริยัติธรรม ๕ ประโยค พระนักศึกษาสำนักเรียนบาลีต่าง ๆ ผู้สนใจในภาษาบาลี
พระพุทธศาสนา และสมเด็จพระสังฆราช
๒. นิสิต นักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์)
๓. พระภิกษุสามเณร ประชาชนทั่วไป
๔. นักวิชาการและผู้สนใจชาวต่างประเทศ
๕. ผู้สื่อข่าว

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ระหว่างวันที่ ๑-๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ประชุมนานาชาติ เรื่อง **พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่** ภาคภาษาบาลี

วันที่ ๒-๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ประชุม เรื่อง **พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่** ภาคภาษาไทย
พระพุทธศาสนาวิชาการเทิดพระเกียรติเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ที่วัด
บวรนิเวศวิหาร

วันที่ ๒-๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ประชุม เรื่อง **Buddhism in the New Century** ภาคภาษาอังกฤษ
พระพุทธศาสนาวิชาการเทิดพระเกียรติเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ที่
องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๙๖ ปี วัดบวรนิเวศวิหาร สำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย องค์การพุทธ

ศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ยูวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยพระพุทธรศาสนาโลก สมาคม
มหาวิทยาลัยพระพุทธรศาสนาเถรวาทนานาชาติ

สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุมมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, อาคาร สว ธรรมนิเวศ, องค์การ พ.ศ.ด.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กระตุ้นให้เห็นคุณค่าของภาษาบาลีในการจรจรโลงพระพุทธรศาสนา และส่งเสริมให้สร้าง
วรรณกรรมทางภาษาบาลีใหม่ ๆ
๒. ทำให้พระบุคคลิกภาพในหลายๆ ด้าน ของ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศและนานาชาติ
๓. ทำให้เข้าใจทิศทางของพระพุทธรศาสนาในปัจจุบันและสู่ศตวรรษใหม่

การประชุมวิชาการพระพุทธศาสนานานาชาติเทิดพระเกียรติ
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
เรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ (ภาคภาษาบาลี)

ณ ชั้น ๒ อาคาร สว.ธรรมนิเวศ

วัดบวรนิเวศวิหาร

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒



(การประชุมนานาชาติในครั้งนี้ จะใช้ภาษาบาลีเป็นภาษาหลักในการนำเสนอทั้งหมด
ซึ่งจะเป็นการใช้ภาษาบาลีเป็นภาษากลางในการสัมมนานานาชาติเป็นครั้งแรกในประเทศไทย)

เวลา

ภาคเช้า

- ๐๗.๓๐ น. - ลงทะเบียน ที่ชั้น ๑ อาคาร สว.ธรรมนิเวศ
- ๐๘.๐๐ น. - ๑.พณฯ อภิลิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี เดินทางถึงห้องประชุม
พระเทพปริยัติวิมล เลขานุการคณะกรรมการจัดงานฉลองพระชันษา ๘๖ ปี สมเด็จพระ
ญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กล่าวรายงาน
๒.พณฯ อภิลิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี กล่าวเปิดงานสัมมนาวิชาการ-
พระพุทธศาสนานานาชาติเทิดพระเกียรติฯ (เป็นภาษาอังกฤษ)
- ดำเนินรายการ โดย คุณวสุ แสงสิงแก้ว
- รับชมวีดิทัศน์พระประวัติและพระเกียรติคุณ สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เป็นภาษาบาลี)
- ๐๘.๓๐ น. - กล่าวต้อนรับผู้เข้ารับสัมมนา โดย สมเด็จพระญาณวโรดม วัดเทพศิรินทราวาส
สวดสังฆราชस्तูติคาถา
- ๐๙.๐๐ น. - ปาฐกถานำเรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ (เป็นภาษาบาลี)
โดย พระพรหมโมลี รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตบาลีศึกษายุทธศาสตร์
พระธรรมคุณากรณ์ วัดสามพระยา
ศาสตราจารย์ ดร.พระธรรมโกศาจารย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระธรรมปัญญาจารย์ วัดปากน้ำ เลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง

ศาสตราจารย์ พระกumarภิวังสะ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา
เถรวาทนานาชาติ ITMBU เมียนมาร์

ศาสตราจารย์ รัชชารัตน์ กอมบริดจ์ อดีตประธานสมาคมบาลีปกรณ์ และผู้
ก่อตั้งศูนย์พุทธศาสนศึกษาออกซ์ฟอร์ด สหราชอาณาจักร

แนะนำองค์ปาฐก โดย พระ ดร.คำหมาย ธรรมสามี มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด

๑๑.๐๐ น. - พักฉันภัตตาหารเพล รับประทานอาหารกลางวัน และเยี่ยมชมนิทรรศการตามอัชฌาศัย

ภาคบ่าย

๑๓.๐๐ น. อภิปรายเรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ หัวข้อย่อย “พระเกียรติคุณ”
ผู้ร่วมอภิปราย

๑. พระ ดร. อนิล ธรรมสาภิโย วัดบวรนิเวศวิหาร
 ๒. ศาสตราจารย์สุมนาปาละ จากประเทศศรีลังกา
 ๓. พระเมธีปริยัตโยดม วัดสร้อยทอง
 ๔. พระมหาสมถักษณ์ คุนุสาโร วัดท่ามะโอ ลำปาง
 ๕. พระ ดร.คำหมาย ธรรมสามี มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด
 ๖. ผศ.ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ผู้ดำเนินการอภิปราย ผศ.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ

๑๔.๐๐ น. อภิปรายเรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ หัวข้อย่อย “การพระศาสนา”
ผู้ร่วมอภิปราย

๑. พระสีลขันธะ ผู้ทรงจำพระไตรปิฎก ประเทศเมียนมาร์
 ๒. พระ ดร.ปเตกามะ ญาณารามะ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพุทธศาสนาและภาษาบาลี
ประเทศสิงคโปร์
 ๓. ดร.รบินทร์ ปันต์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยนาลันทา ประเทศอินเดีย
 ๔. พระเมธีวราภรณ์ วัดโมลีโลกยาราม
 ๕. พระมหาสมปอง มุทิตา วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์
 ๖. ผศ.ดร.สมบัติ มั่งมีสุขศิริ รองคณบดีคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ผู้ดำเนินการอภิปราย พระมหาสมถักษณ์ คุนุสาโร

๑๕.๐๐ น. พักดื่ม น้ำชา กาแฟ อาหารว่าง

๑๖.๐๐ น. อภิปรายเรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ หัวข้อย่อย “คันถธุระ”
ผู้ร่วมอภิปราย

๑. พระเกตุ มหาวิทยาลัยปริยัติศาสนาแห่งชาติ ประเทศเมียนมาร์
๒. ศาสตราจารย์ มหะสุวรี ดีโอกาสะ คณบดีภาควิชาภาษาบาลี มหาวิทยาลัยปูเน่

๓. พระมริสวัตเถ วิมลญาณะ อาจารย์มหาวิทยาลัยสงฆ์พุทธสาวก ประเทศศรีลังกา
 ๔. พระศรีธวัชเมธี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๕. พระมหาประนอม ฐมฺมลฺกโร วัดจากแดง
 ๖. ดร.โกวิทป์ พิมพ์พวง อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ผู้ดำเนินการอภิปราย ผศ.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ

๑๗.๐๐ น.

อภิปรายเรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ หัวข้อย่อย “วิปัสสนาธุระ”

ผู้ร่วมอภิปราย

๑. พระนวิญาณะ อริยธัมมะมหาเถระ มหากรรมฐานอาจารย์ฝ่ายรามัญนิกาย ประเทศศรีลังกา
 ๒. พระโคณาเตนียะ ปญฺญารัตนเถระ มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาและภาษาบาลี ประเทศศรีลังกา
 ๓. พระมหาไพโรจน์ ญาณกุสโล วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์
 ๔. รศ.จ่านง คันธิก อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 ๕. ดร.เจนี เควก อาจารย์วิทยาลัยพระพุทธศาสนาและบาลี ประเทศสิงคโปร์
- ผู้ดำเนินการอภิปราย พระมหาอรุณ ปญฺญารุโณ

วันศุกร์ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

ภาคเช้า (ภาษาบาลี)

เวลา ๐๘.๐๐ น. อภิปรายเรื่อง พระพุทธศาสนาสู่ศตวรรษใหม่ หัวข้อย่อย “วรรณกรรม”

ผู้ร่วมอภิปราย

๑. ศาสตราจารย์ กาลมังกโกดาร์ สุมนปาละ ผู้อำนวยการสถาบันบัณฑิตศึกษา ภาษาบาลีและพุทธศาสน์ ประเทศศรีลังกา
๒. ศาสตราจารย์ ฐิตพล อาจารย์มหาวิทยาลัยปูเนร์ ประเทศอินเดีย
๓. มิสเตอร์อุวิน อาจารย์มหาวิทยาลัยสงฆ์ ประเทศเมียนมาร์
๔. พระมหาวัชระ จิตเมธो วัดชนะสงคราม

๕. พระมหานิติคนุติโก วัดชนะสงคราม

ผู้ดำเนินการอภิปราย พระมหาฉัตรชัย สุธคตชโย

๑๐.๐๐ น.

อภิปรายเรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ หัวข้อย่อย “พัฒนาการพุทธศาสนา”
ผู้ร่วมอภิปราย

๑. เจฟฟรีย์ แบมฟอร์ด ผู้อำนวยการศูนย์พุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด

๒. พระญาณสมิลังการะ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ประเทศศรีลังกา

๓. ศาสตราจารย์สุมนาपालะ จากประเทศศรีลังกา

๔. พระเทวินตะ มหาวิทยาลัยบาลีและพุทธศาสนา ประเทศศรีลังกา

๕. อาจารย์วัฒนา พิงษ์ชื่น หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

ผู้ดำเนินการอภิปราย พระ ดร.คำหมาย ธรรมสามิ

พระเทพปริยัติวิมล เลขานุการคณะอำนวยการจัดงานฉลองพระชันษา ๘๖ ปี สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กล่าวปิดประชุม (ภาษาบาลี)

๑๑.๐๐ น.

พักผ่อนภัตตาหารเพล รับประทานอาหารกลางวัน และเยี่ยมชมนิทรรศการตามอัชฌาศัย

การประชุมวิชาการพระพุทธศาสนาเทิดพระเกียรติ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เรื่อง พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ (ภาคภาษาไทย)

ณ ชั้น ๒ อาคาร สว ธรรมนิเวศ

วัดบวรนิเวศวิหาร

วันที่ ๒ - ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒



วันศุกร์ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

ภาคบ่าย (ภาษาไทย)

๑๓.๐๐ น.

ปาฐกถาในหัวข้อ พระพุทธศาสนาในศตวรรษใหม่ (ภาษาไทย)

โดย พระเทพปริยัติวิมล อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑๓.๑๕ น.

แสดงทัศนะในหัวข้อ พระพุทธศาสนาในโลกนักบริหารและธุรกิจสมัยใหม่
(ภาษาอังกฤษ/ภาษาไทย)

ดำเนินรายการโดย กุลนัดดา ปัจฉิมสวัสดิ์

๑. นายบัณฑูร ลำช้า ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ธนาคารกสิกรไทย ผู้สนองงานถวายสมเด็จพระสังฆราช ในตำแหน่งไวยาวัจกรวัดบวรนิเวศวิหาร
๒. นายเจฟฟรี แคมฟอร์ด ผู้อำนวยการศูนย์พุทธศาสน์ศึกษามหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด สหราชอาณาจักร

๑๕.๐๐ น.

พักดื่มน้ำชากาแฟ อาหารว่าง

๑๕.๓๐ น.

เสวนาเรื่อง ชีวิตงาน ชีวิตธรรมสมเด็จพระสังฆราช

ดำเนินรายการโดย ดร.อริสรา กำธรเจริญ

๑. พระเทพญาณวิศิษฏ์ เจ้าอาวาสวัดพระราม ๕ กาญจนภิเษก อดีตเลขาธิการสมเด็จพระญาณสังวร
๒. รศ. สุเชาว์ พลอยชุม
๓. นายประมวล รุจนเสรี
๔. นายทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยู่ชยา

วันเสาร์ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๒

ภาคเช้า

๑๐.๐๐ น.

พิธีบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองพระชันษา ๘๖ ปี สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

ภาคบ่าย

๑๓.๐๐ น.

เสวนาเรื่อง การขับเคลื่อนพระพุทธศาสนาสู่สากล : ในพระวิสัยทัศน์ของสมเด็จพระสังฆราช ดำเนินรายการโดย คุณสายสวรรค์ ขยันยิ่ง

๑. พลตำรวจเอกวิเชียร เดชกุญชร
๒. ดร.วิพรรณ เรืองพิทยา
๓. “ดั่งตฤณ” คุณศรัณย์ไมตรีเวช

๑๕.๓๐ น.

พักดื่มน้ำชากาแฟ อาหารว่าง

๑๖.๐๐ น.

เสวนาเรื่อง มรดกธรรมสมเด็จพระสังฆราช

ดำเนินรายการโดย เพชรี พรหมช่วย
วิทยากรพิเศษ ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล

๑๘.๐๐ น.

พระเทพดิลก กล่าวปิดการสัมมนา และสวดมนต์ถวายพระกุศล